

3 mei 2020

**IK BEN MET CHRISTUS GEKRUISIGD EN NIET MEER IK
LEEF, MAAR CHRISTUS LEEFT IN MIJ**

Bijbellezing: Galaten 2, vers 11 t/m 21

Petrus was op bezoek gekomen in de gemeente van Antiochië. En tijdens zijn bezoek kwam er ook nog een aantal andere christenen uit de gemeente van Jeruzalem op bezoek. Waarom deze laatsten kwamen, weten wij niet precies, maar er zijn wel vermoedens ... Deze bezoekers waren net zoals Petrus ook joodse christenen. Maar deze joodse christenen zagen tot hun verbazing en verbijstering de groep volgelingen van Jezus Christus steeds meer seculier worden. U moet het zo zien: de eerste gemeente te Jeruzalem bestond uit misschien wel allemaal joden... en waarschijnlijk werden daarom veel van de joodse wetten gewoon in acht genomen, aangezien men joods was en joods bleef. Dus: besnijdenis, de sabbat, voedselwetten, dat hoorde allemaal bij de geloofsidentiteit van de gemeente in Jeruzalem. Maar nu zag men gebeuren dat door de grote toevloed van allemaal heidenen die tot geloof waren gekomen, dat al die joodse wetten onder de voet gelopen werden. Dat zelfs joden zelf die wetten niet meer gingen navolgen. Die heidenen zijn natuurlijk helemaal welkom – 'kom zoals je bent!' – maar als je ook tot Gods volk wilt gaan behoren, neem dan wel serieus wat de God al de eeuwen door van Zijn volk had gevraagd. Deze joodse christenen zagen dus hun eeuwenoude identiteit, hun geloofsidentiteit verwateren..., zij zagen de gemeenten die vanuit Israël waren ontstaan, drastisch veranderen... en wat zou God hiervan vinden? Nu, waarschijnlijk wilden zij dit aan de orde stellen in de gemeente van Antiochië. En volkomen in lijn met hun opvattingen gingen deze joods-christelijke gasten uit Jeruzalem dan ook apart zitten tijdens de maaltijd. Want joden mochten volgens de joodse wetten niet aan tafel zitten met niet-joden.

Petrus werd door deze broeders uit Jeruzalem aan het twifelen gebracht. Hij at eerst gewoon met alle anderen mee, maar nu ging hij ook maar apart zitten, aangezien hij ook een jood was. Petrus deed dit uit angst, zo schrijft Paulus in zijn brief. Maar God had toch laatst in een visioen aan Petrus laten zien (Handelingen 10) - dat er geen scheiding meer hoefde te zijn? Ook joden uit de gemeente van Antiochië zelf zag je vervolgens hun bord en bestek pakken en van plaats wisselen. Zelf Barnabas zag je kijken, ook hij leek op te willen staan om een andere plaats te gaan zoeken... Maar toen greep Paulus in. Hij wees Petrus stevig terecht. Petrus was immers een van de leidinggevende personen uit Jeruzalem, hij zou een voorbeeld moeten zijn. En wat ging Paulus tekeer (vers 14): als jij een jood bent en naar heidens gebruik leeft en niet naar joods gebruik..., waarom dwing je dan de heiden op Joodse manier te leven?! Zojuist at je nog als een heiden en nu wil je die heidenen opeens laten zien dat die joodse wetten toch heel erg belangrijk zijn.

Waarom werd Paulus zo fel? Misschien dat niemand er een probleem van had gemaakt. Het was voor zowel jood als heiden in die tijd volkomen normaal dat joden apart aten. Moet je in een gemeente niet wat meer het compromis zoeken, gewoon wat pragmatisch zijn... in plaats van alles overhoop halen? Waarom is het nu zo erg dat er twee tafels in de eetruimte staan? Men kon gezien het aantal gasten toch misschien niet eens aan één tafel? Als Paulus nu zijn persoonlijke mening eens zou hebben ingeslikt, dan zou er een hoop minder gedoe zijn geweest...

Nu voor heel veel zaken in de kerk gaat dit inderdaad op: al die persoonlijke meningen zijn niet altijd heilzaam om te ventileren, want je hebt nu eenmaal verschillende voorkeuren, meningen en manieren van beleven. En wat het gemeentezijn betreft: soms is het inderdaad goed om pragmatische oplossingen te zoeken, niet allemaal vergaderen en beleid maken, soms gewoon niet al te moeilijk doen! Maar hier ging het om een principieel punt volgens Paulus. Of dat is nog te zwak uitgedrukt: het ging hier volgens Paulus om *de waarheid van het Evangelie*. Vers 14: 'maar toen ik zag dat zij niet juist wandelden overeenkomstig de waarheid van het Evangelie, zei ik tegen

Petrus in het bijzijn van allen...' Hier was de waarheid van het Evangelie in het geding. Het Evangelie van Jezus Christus werd oneer aangedaan door die twee verschillende tafels tijdens de gemeentemaaltijd.

Hier komen wij in de brief aan de Galaten aan bij een prachtig stukje geloofsgetuigenis van Paulus. Paulus is weliswaar fel en ongenueanceerd. Of hij nu zo handig communiceert door Petrus in het bijzijn van heel de gemeente zo de waarheid te zeggen, tja..., het is wel erg op z'n Rotterdams, zoals hij alles eruit knalt. Maar het is ook zo puur en... zo vol van geloof. Want als Paulus vervolgens uitlegt dat die 'werken van de Wet' – zoals hij de joodse gebruiken en wetten noemt – niet meer gelden..., dus: dat wij door die werken van de Wet, door die voedselwetten en de besnijdenis enzovoort niet dichter bij God kunnen komen... als hij dat in het heel kort heeft uitgelegd, dan gaat hij van zijn persoonlijke geloof getuigen (vers 20) en dan zien wij hem waar het hem om te doen is: *ik ben met Christus gekruisigd; en niet meer ik leef, maar Christus leeft in mij. En voor zover ik nu in het vlees leef, leef ik door het geloof in de Zoon van God Die mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven.'*

Dat was de drive van Paulus. Dit was het waarom hij zo fel werd... en waarom het hem waarschijnlijk ook zo ontzettend pijn deed wat hij zag gebeuren. In Christus is er een nieuwe werkelijkheid gekomen, zegt Paulus. Door Zijn sterven en opstaan is er een nieuw begin gemaakt. Het is volbracht. De oude wereld gaat voorbij, de wereld die beheerst wordt door allemaal machten, verleidingen, leegheid, duisternis, onrecht... En de nieuwe wereld is aangebroken. Het Koninkrijk van God is aangebroken! Ja, het is er nog lang niet volledig. Maar door de structuren van de oude wereld heen, baant zich deze nieuwe wereld een weg, wordt het Koninkrijk van God zichtbaar. Gods nieuwe wereld, Gods Koninkrijk en Zijn gerechtigheid... een wereld waarin vergeving en genade centraal staan..., een wereld waarin geen hoog-laag en meer-minder denken is, nee: laatsten zullen zelfs de eersten zijn en eersten de laatsten, God zet heel deze oude, verworden wereld op de kop en brengt een wereld van vergeving, genade en vrede. Vrede tussen God en mensen. Vrede tussen mensen onderling. Geen verschillen. Geen rangen en standen meer. *En hoe kan je dan als christelijke gemeente je in twee groepen opdelen – tafel 1 voor de joden en tafel 2 voor de heidenen – en zo het oude onderscheid laten bestaan?* Zijn wij dan geen nieuwe schepping? Hebben die oude structuren het dan nog gewoon voor het zeggen? Die redding die God heeft gebracht in Zijn Zoon..., dat is toch een onvoorwaardelijke redding, zonder eisen, zonder criteria waar wij aan moeten voldoen? Het is toch 100 procent genade? Het is toch niet zo dat die genade alleen bereikbaar is als je je aan bepaalde voedselwetten en tafelmanieren houdt? Je mag toch delen in die genade, zonder voorwaarden, alleen door het geloof in Jezus Christus?

Nu, daar was het Paulus om te doen. Door Jezus Christus is er een nieuw begin gekomen. Alle onderscheid en onderscheidingen vallen daarbij weg. *Daarbij is het dus niet van belang of men Jood is of Griek, slaaf of vrij man, daarbij is het niet van belang dat men man is of vrouw, want allen bent u één in Christus Jezus, zo zal Paulus straks schrijven (Gal. 3,28).* Jood en heiden, alle mensen stonden immers aan de verkeerde kant op het moment dat God redding bracht. Geen onderscheid. Joden riepen 'kruisig Hem' en heidense Romeinen voltrokken lachend het oordeel. Geen mens is rechtvaardig, zo citeert Paulus ook psalm 143. We staan allemaal aan dezelfde kant van de streep. Maar Christus heeft ons in Zijn genade, door Zijn sterven en opstaan, over deze streep getrokken. Getrokken door Zijn liefde. En Hij heeft ons een nieuw bestaan gegeven. *Wij zijn een nieuwe schepping in Christus, zo zegt Paulus in Galaten 6, vers 15.* Als je dan nog die oude structuren en onderverdelingen hanteert – tafel 1 voor de joden, tafel 2 voor de heidenen of andersom – besef je dan wel dat je in Christus een *nieuwe* schepping bent? Dat je deel uit mag maken van Gods nieuwe wereld, van Zijn Koninkrijk? Leef je daar dan wel echt uit? Of blijf je dan nog gewoon in het oude hangen?

Voordat ik straks nog kort een vertaalslag naar ons gemeentelven maak, wil ik dit stukje geloofsgetuigenis van Paulus eerst

even naast uw en mijn persoonlijke leven leggen: 'ik ben met Christus gekruisigd; en niet meer ik leef, maar Christus leeft in mij.' Zou jij, zou ook u zo uw persoonlijke geloof omschrijven? Stel je voor dat je aan iemand zou moeten vertellen of mailen wat het nu betekent dat je gelooft, dat je christen bent? Nu dit dus. Ten eerste: met Christus, met Jezus ben ik gekruisigd. Mijn oude leven heeft daarmee opgehouden te bestaan. Paulus verwoordt het zo (vers 19): ik ben door de Wet voor de Wet gestorven. Paulus had zich zo ingezet om de joodse wetten te volgen en anderen daarvan te overtuigen, desnoods met geweld. Vol van die wetsijver ging Paulus onderweg naar Damascus – tussen haakjes: wat zou hij veel van zichzelf nu in die joods christelijke gasten uit Jeruzalem hebben herkend die Antiochië bezochten – maar dit hoorde allemaal bij zijn oude leven. Juist in dit gefocust zijn op die wet vond Paulus de dood. En in Christus vond hij het leven. Al die oude patronen behoorden tot het verleden.

Ik ben met Christus gekruisigd... Hangt uw oude leven ook aan het kruis? Die zonden waar je nu echt mee moet breken? Die negatieve gedachten over bepaalde mensen waar je echt afstand van moet nemen? Dat leven voor jezelf, voor je eigen plezier en niet voor God en je medemens? Die verborgen trots en hoogmoed? Die bitterheid? Die oppervlakkigheid? Dat je steeds-weer-laten-meenemen-door-je-gevoelens? Dat onrecht dat jij en ik zomaar laten bestaan? Heb jij aan Christus gevraagd of Hij dat allemaal mee wil nemen aan het kruis? Wil je echt dergelijke dingen afzweren, of probeer je ergens nog tussen oud en nieuw te leven? Zoals mijn beukenhaag op dit moment: wat oude blaadjes en nieuwe blaadjes door elkaar, het wordt vanzelf wel een keer groen. Een beukenhaag wel, maar zo natuur-lijk is die verandering voor een christelijk leven niet. Het valt mij op dat Paulus hier niet zegt 'mijn oude leven is gestorven', zoals hij op andere plaatsen in zijn brieven wel verteld, maar dat zijn oude leven is *gekruisigd*. Het is dus geen zachte, pijnlijke dood. Je oude leven afleggen, dat kost pijn, dat heeft iets van vernedering in zich. Het gaat diep. Er komt een dieprode streep door je oude ik te staan.

Ik ben met Christus gekruisigd..., dat heeft ook iets heel ergs moois in zich. Want die kruisiging van Jezus was geheel volgens de wet. Er was door Jezus geheel aan de Wet voldaan. De wet had daarom geen zeggenschap meer. Nu, als je met Christus gekruisigd bent, dan hoef je er dus nooit meer bang voor te zijn dat je daarop afgerekend zou worden. Aan alle voorwaarden is voor je voldaan. Alles is vervuld, volbracht. Door Christus. Je mag zeker zijn van je redding, zeker van de liefde van God in Christus. ... Ik moest daarbij denken aan wat je een enkele keer wel eens in het nieuws hoort: dat er een belastingaanslag wordt gestuurd, of dat iemand wordt opgeroepen om ergens te verschijnen, terwijl die persoon al lang overleden is. Als het een onbekende is, kan je er soms om glimlachen: 'dan moeten ze lang wachten'. Maar als het om een eigen familielid gaat, wordt je er door geschokt en soms ook wel eens boos: 'moet ik nu echt aan iedereen duidelijk maken dat zij er niet meer is, dat hij overleden is? Weten zij dat dan niet?' ... Nu, die verontwaardiging proef ik hier bij Paulus: ik ben met Christus gekruisigd! Dus al die wetten waaraan wij moeten voldoen en die mij op mijn gebreken wijzen... en al die machten die beslag op jou willen leggen..., zij zijn te laat. Voor altijd te laat. Ik ben al gestorven, gestorven met Christus! Ze kunnen jou een schuldgevoel blijven aanpraten... en gevoelens van schaamte proberen op te dringen..., die kwade machten kunnen laten zien hoeveel invloed ze wel niet op jou hebben..., maar je mag met Christus gestorven zijn. En nu *leven*. Leven in vrijheid. In genade. Want niet meer ik, maar Christus leeft in mij!

Wat prachtig! Christus leeft in mij! Paulus vult aan: 'ik leef door het geloof in de Zoon van God Die mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgeven.' Wat is dat voor een nieuw leven, als Christus in ons leeft?

Het is *leven uit de kracht van Christus*. 'Gelovend ga ik, eigen zwakheid voelend, en telkens weer moet ik Uw kracht verstaan.' Ga zo al de dingen die op je weg staan, of je weg blokkeren, tegemoet. Leef in de kracht van Christus! Niet meer ik, maar Christus leeft in mij!

Het is ook *leven door Zijn Geest*. Op alle kruispunten van je leven vertrouwen op Zijn Geest-elijke leiding, ook al zou je dat niet altijd zo duidelijk merken misschien. Maar ook je laten leiden door Zijn Geest, je gedachten laten vullen, je karakter laten vormen, je manier van spreken en van omgaan met de ander... geleid door de Geest van Christus. Niet meer ik, maar Christus leeft in mij! Met Zijn kracht. Met Zijn Geest.

Het is ook *leven vanuit de hoop*, vanuit de toekomst. Uw, mijn vergankelijke leven – hoeveel jaren wij nu nog zullen leven, ik weet het niet – maar ons leven mag in Christus eeuwigheids-waarde hebben..., mijn vergankelijk leven mag zich opgenomen weten in Zijn onvergankelijk, eeuwig leven leven. Niet meer ik, maar Christus leeft in mij!

Het is *leven als een kind van God*, omdat de ware en enige Zoon van God die relatie tussen ons mensen en God Zelf heeft hersteld. Door Hem en met Hem mogen wij God onze Abba, onze Vader noemen en mogen wij ons meer dan welkom thuis weten. Niet meer ik, maar Christus leeft in mij!

Wat is het allesomvattend en alles veranderend om zo met Christus gekruisigd te zijn en door Christus nieuw te mogen leven. Geloven, dat is niet slechts 'weten dat God bestaat' of 'volgens de Tien Geboden leven' of wat dan ook. God heeft in Christus veel meer voor u en mij op het oog. Een totaal nieuw leven, ook al leven wij nog gewoon in de structuren van deze oude wereld en zal het ons vaak moeite kosten om ons daaraan te ontworstelen.

Nu, bij dat laatste wilde Paulus zijn broeder Petrus helpen. Hij zag Petrus opnieuw gevangen komen te zitten in die structuren van die oude wereld. Die structuren van de joodse voedselwetten waren weliswaar door God Zelf aan Zijn volk gegeven, maar die moest je nu niet alle gelovigen door de maag gaan splitsen. Dat hoorde bij de oude wereld met zijn onderscheid in joden en niet-joden. Maar dat is voorbij. In Christus is geen onderscheid, want in Christus is er een nieuwe schepping gekomen!

Zullen wij daarom ook ervoor waken om in zulke onderscheidingen te denken en te leven? Natuurlijk: wij zijn niet racistisch... en alle mensen zijn bij ons van harte welkom... Maar het onderscheidende denken, het denken in groepen en persoonlijke voorkeuren, kan ook onderhuids gaan. Het heeft dan niet te maken met een zichtbaar andere huidskleur, maar het kan ook te maken hebben met mensen die zo'n andere levensstijl hebben dan ik. Of mensen die sociaal niet zo handig zijn en veel energie uit mij wegtrekken. Of mensen die veel te zalverig zijn. Of die mij claimen. Of die een air over zich hebben. Of die zo bekrompen zijn. Of die een andere seksuele geaardheid hebben. Of uit een ander sociaal milieu komen. Ik citeer Tim Keller: 'we gaan keurig naast 'die andere mensen' zitten in de kerk, maar wij zullen nooit samen met hen 'eten'; wij zullen nooit echt vrienden met hen worden. We gaan in ons dagelijks leven niet met hen om, delen ons huis, ons leven en onze spullen niet met hen. We houden de relatie zakelijk en komen hen alleen tegen tijdens bijeenkomsten van de kerk.' Met andere woorden: 'tafel 1 voor hen, maar ik zit dan graag aan tafel 2.'

Heeft u, heb jij ook de neiging om je op deze manier voor andere mensen of groepen mensen soms af te zonderen, zoals Petrus? Niet openlijk misschien, maar onopgemerkt? Laten wij onszelf de kritische vraag stellen: *krijgt die genade van God en die nieuwe schepping zonder onderscheidingen de ruimte in onze gemeente en de ruimte in mijn persoonlijke leven?*

Paulus werd heel fel. Misschien ontbrak het hem daarbij wel aan enige tact en fijngevoeligheid. Maar het ontbrak hem niet aan geloof! *Ik ben met Christus gekruisigd. Niet meer ik, maar Christus leeft in mij!* Het nieuwe leven is begonnen!

Als u ook in Jezus je Redder hebt gevonden, dan mag ook u, dan mag ook jij dat nieuwe leven deze week ten volle uitleven en beleven... en gestalte geven in het gemeentelven.